

ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ... ΑΠΟΣΤΑΣΗ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΠΡΟΥΚΑΚΗ

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ή η δυνατότητα να σπουδάσει κανείς χωρίς την ανάγκη να παρακολουθεί μαθήματα με τις κλασικές έως σήμερα διαδικασίες έρχεται για μια ακόμη φορά στο προσκήνιο. Και όπως αποδεικνύει η εμπειρία από το συνέδριο που διοργάνωσε στις Σπείρες, στο πλαίσιο του προγράμματος Odile, το εργαζόμενο πολυμέσον του Οικονομικού Πανεπιστημίου, πολλές είναι οι χώρες που ενδιαφέρονται για τη νέα διάσταση πραγμάτων στην εκπαίδευση χωρίς ωστόσο τα πράγματα να είναι απόλυτα σαφή. Εκείνο πάντως που οδηγεί να ισχυρισθεί κανείς είναι ότι η ανάγκη για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σε συνδυασμό και με την αύξηση της κώστασης για τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων από τα κρατικά κονδύλια ωθεί αναγκαστικά σε άλλες μορφές εκπαίδευσης. Η διάσταση που προστίθεται σε όλα αυτά είναι η τεχνολογία, παρούσα και εδώ, με τα πολυμέσα και τις αδιαφιλονίκητα πολλές δυνατότητές τους που όμως - και είναι ευτύχημα αυτό - δεν είναι πανάκεια. Ο δάσκαλος θα διατηρήσει τη θέση του. Μόνο που ίσως να γίνει περισσότερο δημιουργικός.

Μια από τις πιο σοβαρές προσπάθειες φαίνεται να είναι αυτή της Ιρλανδίας όπως και της περιέγραψε ο διευθυντής του εθνικού κέντρου εξ αποστάσεως Christopher Curran. Το κέντρο που διευθύνει και το οποίο βρίσκεται μέσα στο Πανεπιστήμιο του Δουβλίνου έχει εκπνήσει κοινά αποδοκίματο πρόγραμμα από όλα τα πανεπιστήμια της Ιρλανδίας. Στους φοιτητές, που έως σήμερα δεν έχουν ξεπεράσει τους 3.000, παρέχονται σε δυο διαφορετικά επίπεδα πυκνά πληροφορικής, κοινωνικών επιστημών, μηχανικού και λογιστών. Περίπου το 50% ολοκληρώνει τον κύκλο ενώ το ποσοστό για τους μεταπτυχιακούς αυξάνεται σημαντικά.

Η επιλογή της Ιρλανδίας να προμοτήσει την εξ αποστάσεως εκπαίδευση βασίζεται στο ότι είναι φθηνότερη από την κλασική ενώ προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα σε όσους ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν τα μαθήματα. Έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται, μπορούν να φοιτήσουν έστω και αν δεν έχουν τελειώσει το λύκειο ενώ το εργαζόμενο συνολικά δεν διαφέρει σε τίποτα από τα πανεπιστημιακά προγράμματα. Ένα σημαντικό στοιχείο είναι ότι τα βιβλία είναι γραμμένα έτσι ώστε να εξυπηρετούν στο μέγιστο την προσπάθεια για αυτομάθηση ενώ σημαντική συζήτηση έχουν τα ειδικά κέντρα παρακολούθησης

μέχρι 15 φοιτητές, οι υπολογιστές και τα μαθήματα με πολυμέσα. Πιθανό θεωρεί τη γενικευμένη εισαγωγή και επικράτηση των νέων τεχνολογιών στην εξ αποστάσεως διδασκαλία και ο Laurent Porto εκτελεστικός γραμματέας του ευρωπαϊκού δικτύου Saturn. Το ψηφιακό βίντεο τεχνικές όπως το CD-I, το CD-Rom και γενικότερα τα διαλογικά πολυμέσα είναι - μια από τις καλύτερες λύσεις για την εκπαίδευση συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού. Ουσιαστική βοήθεια για την επικράτηση των νέων τεχνολογιών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση - κατέληξε ο κ. Porto, θα προσφέρουν οι νέες τηλεπικοινωνιακές τεχνολογίες όπως τα ψηφιακά δίκτυα και οι δορυφορικές εκπομπές. Ανάλογες προσπάθειες σε μικρότερη κλίμακα που εμφανίζονται ακόμη να μην συνθέτουν ένα ενιαίο σύνολο γίνονται και στην Ιταλία η οποία όμως στερείται της γενικότερα αποδεκτής κοινής πολιτικής στο θέμα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, μας είπε ο Claudio Dondi γενικός γραμματέας του Ινστιτούτου Scierter της Μπλόνια. Ωστόσο, τόνισε, ασκούνται πολλές πιέσεις από πολιτικούς κύκλους για να δημιουργηθεί κοινό πλαίσιο λειτουργίας. Ηδη το κατάλληλο κλίμα, κατέληξε, διαμορφώνεται από μεγάλες εταιρείες που βλέπουν θετικά την προοπτική οι εργαζόμενοι τους να αποταίνονται επαγγελματική κα-

τάρτιση χωρίς χρονοτριβές. Σε αντίθεση με την Ιταλία το σύστημα της Βρετανίας φαίνεται πως είναι ιδιαίτερα εύκαμπτο αλλά και αποτελεσματικό πράγμα όμως που δεν ξενίζει καθώς υπάρχει μεγάλη εμπειρία εδώ και πολλά χρόνια. Ανάλογες προσπάθειες γίνονται και στη Σουηδία με στόχο και πάλι την εξ αποστάσεως εκπαίδευση αν και εκεί δεν υπάρχει το ανοικτό πανεπιστήμιο όπως στη Βρετανία αλλά οργανισμοί που ανάλογα με τις ανάγκες παράγουν το εκπαιδευτικό υλικό. Από την πλευρά της Ελλάδας έχει να αναφερθεί το εργαζόμενο πολυμέσον του Οικονομικού Πανεπιστημίου που σήμερα διαθέτει συνολικά δώδεκα σταθμούς εργασίας. Το εργαζόμενο αναφέρει η καθηγήτρια Μ. Κωνσταντοπούλου έχει ασχοληθεί κυρίως με πιλοτικά ορισμένα σε δημόσιους υπαλλήλους γύρω από το δημόσιο λογιστικό. Το περισσότερο σημαντικό, όμως, κατά την κ. Κωνσταντοπούλου είναι ότι σε πέντε χρόνια πολλά μαθήματα θα διδάσκονται με τεχνικές πολυμέσων. Ωστόσο η κλασική εκπαίδευση δεν θα υποχωρήσει και τα πολυμέσα και κάθε άλλη τεχνική να λειτουργήσουν μόνο ως συμπληρωματικές μέθοδοι. «Δεν μπορούμε να αντικαταστήσουμε το δάσκαλο αλλά με τις νέες τεχνολογίες του δίδουμε τη δυνατότητα να γίνει περισσότερο δημιουργικός», κατέληξε.

••• **ΒΟΥΒΟ ΤΟ MARS OBSERVER.** Ένα φοβό μπορεί και να τους κατέστρεφε όλη την προσπάθεια. Είναι μια από τις πιθανότερες εκδοχές που μαζί με την κακή λειτουργία του υπολογιστή δέχονται οι ειδικοί στη NASA. Δεκάδες είναι οι εντολές που φεύγουν από τις κεραίες της αμερικανικής διαστημικής υπηρεσίας μήπως και στρώσουν τα πράγματα. Ωστόσο μέχρι τώρα το Mars Observer, το τελευταίο και καλύτερο από όλα διαστημόπλοια έχουν σταλεί στον Άρη, κινείται πλέον στη σωστή του. Έστω και αν δεν έχει καταστραφεί από σιδηρότερο αναπάντεχο, τελικώς θα είναι άχρηστο αφήνοντας στο κενό δεκάδες επιπλήμονες. Ωστόσο σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζει η NASA τα τελευταία χρόνια και με άλλες αποστολές. Το τηλεσκόπιο Space Shuttle χρειάζεται επισκευή ενώ τα διαστημόπλοια «Μαγγελάνος» και «Γαλιλαίος» παρουσιάζουν δυσλειτουργίες στις επικοινωνίες τους με τη γη. (Το μεγάλο ρίσκο στις περιπέλικες αποστολές).

••• **ΕΠΙΣΚΕΥΕΙ ΣΤΟ ΚΕΝΟ.** 629 εκ. δολάρια θα κοστίσει η επισκευή του τηλεσκοπίου στη NASA. Από αυτά, τα 251 εκ. θα διατεθούν για το τηλεσκόπιο και άλλα 86 εκ. για οπτικές διορθώσεις. Το πρόγραμμα προβλέπει την τοποθέτηση νέων φακών, νέα καλύτερη μηχανή λήψης, γυροσκοπία, μαγνητόμετρα, ηλιακό κύτταρο και αν υπάρχει χρόνος αναβάθμιση του υπολογιστή. Οι προστομασίες προχωρούν και οι αστροναύτες ανάμεσα στα άλλα χρησιμοποιούν και την οικονομική πραγματικότητα - για να μην ξεχνιόμαστε - ώστε να εξοικονομηθούν καλύτερα με το τηλεσκόπιο.

••• **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ.** Υψηλή η διάθεση για μείωση στις επενδύσεις το πράγμα δεν αλλάζει. Οι πύραυλοι που χρώνα τώρα μεταφέρονται στο διάστημα δορυφόρους και διαστημόπλοια φαίνεται πως κοστίζουν πάρα πολύ στις μέρες μας. Γι' αυτό και εξετάζονται επιπτώσεις όλες οι δυνατές λύσεις. Η πρώτη δοκιμή από ένα απλό πύραυλο κατασκευασμένο από την McDonnell Douglas πήγε καλά. Οι προδιαγραφές μιλούν για ένα σύστημα με έναν όροφο μόνο - και όχι τρεις όπως σφηνήθηκε σήμερα - που όταν ολοκληρωθεί την αποστολή του μπορεί να είναι στρεφόμενος στη γη. (Η λογική του επιστρεφόμενου παρούσα και εδώ).

••• **ΑΔΙΑΚΡΙΤΕΣ ΜΑΤΙΕΣ.** Ο «Γαλιλαίος», το διαστημόπλοιο που «έφυγε» το 1989 από διαστημικό λεωφορείο με προορισμό το Δία, στις 28 Αυγούστου αναμένεται να βρεθεί σε απόσταση μόλις 2.400 χιλιομέτρων από τον αστεροειδή Ida. Με τις κάμερες στραμμένες επάνω του θα δει για μια άλλη ακόμη φορά βαθιά μέσα στις διαδικασίες γέννησης του ηλιακού συστήματος. Και καθώς η βασική κεραία δεν λείπει να λειτουργήσει, θα χρησιμοποιήσει για την αποστολή των φωτογραφιών τα βοηθητικά συστήματα. Μέχρι όμως να φθάσει στο Δία το 1995, οι ειδικοί της NASA υπόσχονται να έχουν έτοιμα νέα προγράμματα έτσι ώστε τελικώς να φθάσει το 70% της απόδοσής του. •••

••• **ΑΠΩΛΕΙΞΕΝ ΕΝ ΠΤΗΣΕΙ.** Δύο δισ. δολάρια δεν είναι λίγα. Ειδικά μάλιστα όταν πρόκειται για τις απώλειες που συνολικά είχαν οι αεροπορικές εταιρείες στις διεθνείς τους υπηρεσίες. Και τα πράγματα προοιωνίζονται ακόμη δυσκολότερα έστω και αν επέλθει ανάκαμψη μέσα στο 1994. Κάποιος εκεί στα νεντάκια της IATA βλέπουν όλο και πιο συχνά το ίδιο εφιαλτικό όνειρο. Αδειάει τζάμπο να πραγματοποιούνται επάνω από τον Ατλαντικό αυξανόμενες δραματικά ζημιές και ανησυχίες. Κάποιος δεν ταξιδεύουν τόσο συχνά. (Σε τέτοιον κλίμα ευδοκίμων σκέψεις για τηλεσυνεδριάσεις).

••• **ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ 2000 Η ΚΙΝΑ.** Καμκρόντερες από την Κίνα θα αγοράζουμε σε λίγο καιρό. Η συμφωνία ολοκληρώθηκε και η Sony έκανε το μεγάλο βήμα. Τα αποτελέσματα σε ένα χρόνο θα οδηγήσουν σε 150.000 μηχανές 8 χιλιοστών με το 40% να διατίθεται σε άλλες αγορές. (Όταν το γινει ακριβώς, η λύση είναι απλή). **Χ.Π.**

Συμφωνία για τα Video CD

Επιτέλους κατέληξαν σε συμφωνία για να μην επαναληφθούν οι τραγελαφικές καταστάσεις που έως πριν από λίγα χρόνια τάλανιζαν εργοστάσια, αγορα και καταναλωτές αν και σε περιπτώσεις όπως η αγορά ηλεκτρονικών όλα είναι πιθανά. JVC, Matsushita, Philips και Sony οι μεγάλοι δηλαδή που καθορίζουν το παιχνίδι και τους όρους του συμφώνησαν για το πως θα γίνεται η εγγραφή των νέων δίσκων Video CD που από τώρα και στο εξής θα παίζουν χωρίς πρόβλημα σε οποιοδήποτε (κατάλληλα εξοπλισμένο) ψηφιακό πικάπ και τηλεόραση.

Η ιδέα ακούγεται και... φαίνεται να είναι ελκυστική. Εικόνα και στερεοφωνικός ήχος διάρκειας έως και 75 λεπτά από ένα απλό δίσκο. Βέβαια για το τι κερβεται από πίσω πολλά μπροσύν να ειπωθούν. Ερευνες, επενδύσεις, οι συνθήκες αρχικές ασυμφωνίες και ευτυχώς συμφωνία και τη λευκή βίβλο που προδιαγράφει πως θα γίνεται η εγγραφή και αναπαραγωγή. Τα πράγματα ούγωνα ήταν πολύ δύσκολα (αν και πιστεύουμε πως ακόμη είναι) γιατί μπορεί να ακούγεται απλό αλλά εικόνα και μάλιστα κινούμενη και με ήχο από τον καθιερωμένο δίσκο CD έως πριν από λίγα χρόνια ήταν απραγματοποιή-

τη. Οι ίδιοι δίσκοι θα παίζουν σε τροποποιημένες μηχανές CD-I, που η Philips υποστηρίζει και προώθησε πολύ δυναμικά, σε CD-Rom καθώς και στα νέες γενιάς Video CD players.

Στο ίδιο μήκος κύματος συντονισμένη η Nimbis Records Monmouth υπέγραψε τον κατάλληλο για την περίπτωση αποκωδικοποιητή που συνεργαζόμενος με το ψηφιακό πικάπ επιτρέπει την αναπαραγωγή εικόνας και ήχου. Η νέα ψηφιακή αγορά όμως προσφέρει πολλά και αυτό βέβαια δεν το αγνοούν αυτοί που καθορίζουν τα πράγματα. Οι Hitachi, Mitsubishi, Philips, Sanyo, Sharp, Thomson, To-

shiba όσο και να έχουν τεράστια συμφέροντα να προωθήσουν ο καθένας από την πλευρά του μηχανές με συγκεκριμένες και πάντως όχι γενικές αποδοχές προδιαγραφές, διαπιστώσαν τελικώς πως η ισχύς έχει να κάνει μόνο με τη συνεργασία. Συμφώνησαν λοιπόν ότι τα μελλοντικά ψηφιακά βίντεο θα βασίζονται σε κοινά στάνταρντ που θα επιτρέπουν την εγγραφή ακόμη και εκπομπών υψηλής ευκρίνειας. Χαρακτηριστικό των δυνατοτήτων είναι ότι τα βίντεο αυτά θα επιτρέπουν ροή 25 megabits/sec πολύ περισσότερο δηλαδή από το 1,5 megabit/sec του Video CD.